

Crna Gora
Ministarstvo ekonomije

PRIMLJENO:	19. 03	20. 13	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-63-9/13-2/26		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:			PRILOG:

Broj: 01-534/03

Podgorica, 7. mart 2013. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
Odbor za rodnu ravnopravnost

Gospođa Dragica Anđelić, generalna sekretarka Univerziteta "Mediteran", postavila je ministru ekonomije, dr Vladimiru Kavariću i ministru finansija dr Radoju Žugiću, sljedeće pitanje:

„Da li je planirano da se u 2013. godini kroz pravnu regulativu fiskalne i ekonomske politike u sferi preduzetništva, odnosno da li se planira takav vid podrške za žene preduzetnice?“

Ministarstvo ekonomije u saradnji sa Ministarstvom finansija na postavljeno pitanje daje sljedeći:

ODGOVOR

Zakonom o budžetu Crne Gore za 2013. godinu prepoznata je značajna uloga žena u našem društvu, pa su u okviru sredstava Ministarstva za ljudska i manjinska prava kroz poseban program „Ostvarivanje rodne ravnopravnosti“ planirana sredstva za realizaciju projekata i promotivne aktivnosti u cilju unaprjeđenja rodne ravnopravnosti.

Pored navedenog, podrška značajnoj ulozi žena ogleda se kroz podršku ženama u biznisu. Naime, u cilju podsticanja i ubrzavanja privrednog razvoja Crne Gore osnivanjem Investiciono razvojnog fonda, Vlada Crne Gore je obezbijedila efikasan mehanizam za podršku privrednom razvoju. Tokom 2013. godine predviđena je podrška privrednom razvoju kroz kreditiranje u iznosu od 25 mil. €, garancije koje će u 2013. godini iznositi 5 mil. €, kao i za faktoring koji se pokazao kao veoma atraktivan proizvod, iznos od 10 mil. €.

Prilikom definisanja konkretnih kreditnih i garantnih linija nastojaće se precizno definisati ciljna grupa za svaki finansijski instrument pojedinačno. Očekuje se da se kroz definisane proizvode kristališu posebne kreditne i garantne šeme za sektore: turizam i ugostiteljstvo, poljoprivreda i proizvodnja hrane, proizvodnja, uslužne djelatnosti, kao i modeli podrške za infrastrukturne razvojne projekte (nosioci MSP, lokalne uprave, javna preduzeća), trgovine i projekte energetske efikasnosti.

Posebno interesantna ciljna grupa prilikom koncipiranja konkretne finansijske podrške biće mlađa populacija, žene u biznisu i lica koja imaju inovativne ideje. Prilikom dizajniranja finansijskih mjera podrške prethodno pomenutim ciljnim grupama vodiće se računa o specifičnom položaju i karakteristikama svake od njih.

Pored kriterijuma koji se odnose na zaposlenost, regionalnu komponentu i vrstu djelatnosti značaj u bodovanju imaju: žena kao vlasnik i pokretač biznisa, kriterijum koji se odnosi na podatak da li je većina (51%) zaposlenih pripada ženskoj populaciji kao i ostvarivanje dodatnih bodova u slučaju da žena upravlja biznisom.

Maksimalni iznos kredita u 2013. godini iznosiće do 1.000.000 € u zavisnosti od namjene kredita, djelatnosti, korisnika i tipa kreditne linije od čega će kreditna linija za finansiranje projekata u kojima su nosioci žene iznositi od 10.000 do 200.000 €, sa grejs periodom do 2 godine i rokom otplate, ne uključujući grejs period, do 6 godina i kamatnu stopu od 4,5% godišnje.

Takođe, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, u okviru Projekta institucionalnog razvoja i jačanja poljoprivrede (projekat MIDAS) u januaru 2013. godine objavilo je IV poziv za grantove u cilju institucionalne podrške u razvoju projekata. Nakon potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratne podrške proizvođači mogu krenuti sa konkretnom implementacijom investicije, pri čemu se takođe ostavlja mogućnost ženama koji su nosioci projekata da apliciraju za institucionalnu podršku u navedenom projektu. Za ovaj Poziv obezbijedena su sredstva u iznosu od 1,6 mil €. Prihvaćene investicije će se podržati sa 50% bespovratne podrške. Iznos prihvatljive investicije kreće se od 10.000 € do 70.000 €.

Pored Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja Zakonom o budžetu za 2013. godinu u okviru sredstava Zavoda za zapošljavanje planirana su sredstva, u iznosu od 200.000 €, koja se odnose na kreditiranje samozapošljavanja u skladu sa programom rada Vlade, kao i dodatna sredstva za realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja, a koja se dodatno mogu smatrati kao povoljni uslovi za razvoj preduzetništva, prije svega podršku biznisu čiji su nosioci pripadnice ženske populacije.

Podsticanje ženskog preduzetništva je takođe ugrađeno u Strategiju razvoja MSP 2011-2015, na čijoj realizaciji učestvuju različite institucije javnog sektora, sa aspekta finansijske i nefinansijske podrške. Aktivnosti usmjerene na podsticanje ženskog preduzetništva su sljedeće:

- Razvijanje dodatnih programa za podsticanje preduzetništva i samozapošljavanja žena,
- Unaprjeđenje uloge poslovnih udruženja žena,
- Jačanje međusobne saradnje, kao i saradnje žena preduzetnica sa drugim udruženjima (networking),
- Dodatno jačanje promotivnih aktivnosti.

U prethodnom periodu Ministarstvo ekonomije, preko Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća, učestvovalo je u više radnih grupa koje su se bavile temom rodne ravnopravnosti i ženskog preduzetništva:

- Savjetodavni odbor za istraživanje "Razlike u primanjima između muškaraca i žena" koje je sproveo Evropski pokret,
- Savjetodavni odbor (UNDP) istraživanje "Žensko preduzetništvo u Crnoj Gori",
- Radna grupa za izradu "Programa za zapošljavanje žena na selu" koji je usvojilo Ministarstvo poljoprivrede,
- Učešće na tri konferencije asocijacije poslovnih žena.

Trenutno u okviru projekta Žensko preduzetništvo – motor za stvaranje radnih mjesta u jugoistočnoj Evropi, Ministarstvo ekonomije učestvuje u dvije radne grupe na teme:

- 1) Redefinisanje indikatora za žensko preduzetništvo u okviru Akta o malim preduzećima,
- 2) Istraživanje potreba za obrazovanjem i obukom za žene preduzetnice.

Ovaj projekat je podržan od strane švedske Vlade a u saradnji sa Regionalnim centrom za preduzetničko učenje SEECCEL, Regionalnim savjetom za saradnju u jugoistočnoj Evropi RCC, i Gender Task Force organizacijom.

Izrada Strategije ženskog preduzetništva je bila predviđena za 2012. godinu, ali s obzirom na nedostatak finansijskih sredstava odložena je za ovu godinu. Trenutno smo u pregovorima sa donatorima, i nadamo se da će najkasnije sredinom maja početi aktivnosti na izradi ovog veoma važnog dokumenta.

MINISTAR
dr Vladimir Kavarić